

UIT DE LITERATUUR

DE JACKET-KROON

De door *Spaulding* het eerst beschreven Jacket-kroon is qua uitvinding reeds een twintigtal jaren oud, doch pas in den laatsten tijd door tijdschriftartikelen in Amerikaansche periodieken tot meerdere toepassing gekomen, vooral omdat het bij de vervaardiging van een Jacket-kroon mogelijk is de pulpa te behouden en slechts weinig weefsel van de tandkroon behoeft te worden opgeofferd. Daarbij dient als ander groot voordeel gerekend te worden de volkomen overgang tusschen kroon en cervicale rand, daar de eerste niet over den tandstomp sluit, gelijk een gouden huls, doch door het aanbrengen rondom van een schouder aan den cervicalen rand over den geheelen omtrek randsluiting vertoont.

De toepassingsmogelijkheden zijn: verbetering van het aspect bij hypoplastische fronttanden, uitgebreide proximale en bucale caries, verkleuring van den tandkroon, afwijkingen in stand en vorm (reductie van den tandkroon) enz. De voordeelen zijn de reeds vermelde mogelijkheid van behoud der pulpa, en een beter aanpassen van het karakter van den tand bij de overige elementen, dan bij confectiekronen veelal het geval is. Het nadeel is, dat de preparatie van den tandstomp veel meer moeite met zich brengt, dan bij gouden kronen gemeenlijk vereischt wordt en dat het bakken hooge eischen stelt aan de ceramische vaardigheid.

De voorbereiding van den tandstomp vergt een volledige verwijdering van het glazuur, waarbij om beleediging van de pulpa te voorkomen met groote omzichtigheid te werk moet worden gegaan. Onder applicatie van lauw water om verhitte van den tand bij het slijpen met carborundschijfjes tegen te gaan wordt de glazuurbekleding overlangs en overdwars netvormig ingesneden, waarna de overblijvende eilandjes met molensteen weggeslepen worden. Vervolgens wordt de schouder rondom iets beneden de gingivale lijn aangebracht en met kruissnede-fissuur-

boren en verzenkboren genoegzaam vlak gemaakt en „verdiept”. De scherpe overgang is van grootte beteekenis, eensdeels omdat de kroon daaraan door de circulaire schraging zijn sterkte ontleent, maar bovendien om bij het bakken steeds duidelijk te kunnen zien hoever de porseleinmassa moet worden aangebracht, opdat bij het inzetten een zuivere randsluiting worde verkregen.

Is de stomp voldoende geprepareerd, dan wordt met behulp van een passenden koperen ring met Kerr-massa een afdruk genomen, door den gevulden ring over de stomp te drukken, zóó, dat de rand onder het tandvleesch iets over den wortel reikt, ten einde den cervicalen rand scherp afgedrukt te krijgen. Van dezen afdruk wordt nu met koperamalgaam een model gewonnen, waarvan met platina folie, evenals bij het afdruk nemen voor een gewone porselevulling een afdruk vervaardigd wordt, die de geheele kroonstomp, benevens het cervicale gedeelte, omvat. Ten einde bij het bakken rekening te kunnen houden met de occlusie en het juiste contact met de buurtanden, wordt van het geheele gebit afdruk genomen, waarna het amalgaammodel in den afdruk geplaatst wordt en aldus mee uitgegoten. Door conische modellering van het verlengde gedeelte is het mogelijk het amalgaammodel naderhand uit het gipsmodel te nemen en weer op zijn plaats terug te brengen, hetgeen bij het afdruk nemen met platina folie groot gemak oplevert. Goud folie kan niet gebruikt worden, daar voor de Jacket-kroon alleen hoogsmeltend porselein in aanmerking komt. Voor het bakken is een elektrische oven uit dien hoofde tevens vereischt. Het eerste baksel wordt tot 1300° C. verhit, het tweede en derde telkens een 30° hooger; bij het laatste bakken op $\pm 1350^{\circ}$ wordt de verglazing der oppervlakte bereikt. Men kan door telkens den afdruk op het model te plaatsen de verkregen contour controleeren. Mocht na het derde baksel de vorm niet geheel naar wensch zijn, dan kan door wegslijpen met den carborundsteen en aanbrengen van nieuwe massa te vereischter plaatse voor de vierde maal gebakken worden.

De afdruk kan natuurlijk door aluminiumoxyd o. d. aan de binnenzijde tegen verbuiging gesteund worden. Wil men vóór het laatste baksel de kroon in den mond passen, dan moet het overstaande cervicale gedeelte van den folieafdruk afgeknipt worden. Karakteristieke groeven in de oppervlakte der tanden worden ter nabootsing vóór het laatste baksel met carborund steentjes in den biscuitvorm ingeslepen. Is de kroon gereed, dan moet de folie verwijderd worden, een niet direct prettig karwei. Weerbarstige restanten worden met excavatoren en boormachine weg-

genomen. Dan kan de kroon opgecementeerd worden. Daar zij veel beter sluit dan een gouden huuls is, silikaatcement als bevestigingsmiddel voldoende en met het oog op de kleur soms gewenscht.

Bij het aanbrengen van een dummy wordt deze bij het eerste baksel reeds op den afdruk bijgemodelleerd en moet bij het tweede baksel reeds den vereischten vorm hebben. Dan is door slijpen tevens de vorm te corrigeeren; de verglazing van het geheel geschiedt bij het derde baksel.

Is naderhand onverhoopt een pulpabehandeling noodzakelijk, dan moet daartoe met behulp van diamantboren de kroon palatinaal geperforeerd worden.

B.